

La Qatar-strofe humana darrere del mundial de la FIFA 2022

#Privilegi_0

Ja ha començat la que possiblement és la Copa Mundial més controvertida de totes i les raons no són poques. Des del moment de la seva elecció en 2010, Qatar va ser àmpliament qüestionada per la poca (gairebé nul·la) cultura futbolística del país, la falta d'escenaris esportius i, en general, per manca d'infraestructura suficient per a albergar un esdeveniment d'aquesta magnitud.

Des de l'elecció de Qatar com a seu, el país va començar una carrera a contrarellotge per construir centenars d'obres que inclouen: un nou aeroport, una nova ciutat, set estadis de futbol, carreteres, transporti públic i hotels. Aquestes complexes obres van ser construïdes per prop de dos milions d'immigrants provinents de l'Índia, el Pakistan, Nepal, Bangladesh i Sri Lanka, entre altres, els quals en repetides ocasions han denunciat abús, explotació i treballs forçososⁱ.

Ara bé, aquest mundial no sols ressalta per les xifres exorbitants de morts. La violació sistemàtica contra els drets humans i el medi ambient també són tema de preocupació. A continuació, ressaltem els aspectes que criden més l'atenció de Qatar 2022.

DRETS LABORALS

Una recerca del diari britànic *The Guardian* el 2021 menciona que la construcció dels diferents projectes al país àrab ha ocasionat almenys 6.500 morts, pel que sembla per cansament, producte de les extenses jornades de treball, la falta de prevenció d'accidents laborals i la pressió exercida pels organitzadors. Malgrat assenyalar directament el Govern de Qatar com a responsable d'aquests decessos, ni la FIFA ni el Govern han aclarit la situació, tan sols va ser publicat un comunicat en el qual es deia que els decessos, en la seva majoria, corresponien a "causes naturals"ⁱⁱ.

Ara bé, altres organitzacions internacionals reporten que les xifres de morts serien escandalosament superiors a la referida per *The Guardian*. En aquest sentit, el col·lectiu esportiu alemany "*Boycott Qatar*" afirma que són prop de 15.000 els immigrants que han mort en la construcció dels escenaris i que tant el Govern com el Comitè Organitzador estan tractant d'ocultar-hoⁱⁱⁱ.

"Més morts que minuts jugats", mentre que a Qatar es jugaran un total de 5.760 minuts de futbol (64 partits de 90 minuts), els morts són prop de 15.000.

Durant el partit entre el Borussia Dortmund contra el Bochum el passat 5 de novembre, la consigna "apagar Qatar" "boicot Qatar" va ressonar en les tribunes durant tota la trobada, llançant així un clar senyal de rebuig davant un esdeveniment mundial que, lluny de fomentar la cultura i l'esport, sembla haver caigut davant els diners d'un dels països més rics del món. José Pinochet, periodista de la cadena BBC, explica que Qatar és un país amb un fort suport governamental "amb molts diners disponibles" el qual, segons la premsa internacional, haurien influït en l'elecció de Qatar com a seu^{iv}.

D'altra banda, en un informe recentment publicat per Amnistia Internacional, el secretari general, Salil Shetty, va revelar en profunditat les condicions d'amuntegament en les quals viuen els immigrants encarregats de la construcció. Habitacions reduïdes per a vuit persones, amb només quatre lliteres, on a més s'improvisen banys i cuines, tot en un mateix lloc sense cap cura per tenir unes condicions mínimes d'higiene i seguretat.

Adicionalment, en l'informe diversos treballadors van denunciar retards en els pagaments de fins a cinc mesos, cobraments per comissions en la contractació, veure's obligats a romandre en els campaments destinats per als treballadors quan no estan treballant, ja que en arribar al país els han confiscat els passaports, i sense una identificació que acrediti la identitat poden ser multats o arrestats.

“Encara recordo el meu primer dia a Qatar. Pràcticament, el primer que va fer [un agent] que treballava per a la meva empresa va ser quedar-se el meu passaport. Des de llavors, no ho he tornat a veure”

(Amnistia Internacional)

IMPACTE AMBIENTAL

L'impacte sobre el medi ambient d'aquest esdeveniment també és un assumpte de preocupació mundial. Diversos col·lectius ambientalistes afirmen que hagués estat més fàcil, econòmic i ecològic aprofitar les infraestructures ja construïdes en altres països que a més estaven dins dels candidats a ser seu. D'acord amb *Carbon Market Watch*, s'estima que l'esdeveniment generarà 3,6 milions de tones equivalents a diòxid de carboni.

Segons els mateixos organitzadors de la FIFA, Qatar tindria una “petjada de carboni neutral” i s'han compromès a comprar 1,8 milions de tones mètriques de compensacions, però *Carbon Market Watch* ha plantejat dubtes sobre si aquest objectiu es complirà, perquè en principi es tracta d'una futura compensació de les emissions produïdes i no d'aconseguir realment una petjada de carboni neta (zero), cosa que significa que és poc probable que beneficiï el clima^y.

“Seria genial veure que l'impacte climàtic de les Copes Mundials de la FIFA es reduís dràsticament. Però l'afirmació de neutralitat de carboni que s'està fent simplement no és creïble”.

(Carbon Market Watch)

DRETS DE LES DONES

Les dones són discriminades per la llei i en general per la societat de tint masculista. En virtut del sistema de tutela, les dones necessiten el permís del seu tutor, home en general, el seu espòs, pare, germà, per a contreure matrimoni, estudiar a l'estranger, exercir ocupacions públiques, viatjar a altres països fins i tot per a accedir a l'atenció de la salut reproductiva.

El dret de família discrimina negativament les dones, que tenen més dificultats per a accedir al divorci, també segueixen sense tenir protecció adequada contra la violència de gènere intrafamiliar, la qual no està tipificada en el codi penal. Així mateix, les

relacions sexuals fora del matrimoni són il·legals, per la qual cosa quedar embarassada sent soltera implica fortes penes de presó i pot estar subjecta a càstigs corporals, com assots. Les discriminacions també s'estenen al dret civil, on es considera que les dones d'una mateixa família reben la meitat de la quantitat que reben els fills homes.

DRETS LGBT

Com si tot això fos poc, Qatar 2022 ha provocat tota classe de controvèrsies, ja que el país manté una posició de rebuig oberta cap a la comunitat LGBTQ+. Una persona pot afrontar des de set fins a onze anys de presó si té mostres d'afecte en públic, si sosté relacions sexuals amb algú del seu mateix sexe o tan sols per onejar la bandera LGBTQ+.

Sovint el portaveu del comitè organitzador de la Copa Mundial de Futbol Qatar 2022, Nasser Al-Khater, ha expressat que l'homosexualitat no està permesa a Qatar. Encara que els gais i lesbianes tinguin dret de viatjar al país i assistir als partits, hauran de vestir de manera adequada al seu gènere i no hauran de portar o expressar la seva preferència sexual de cap manera, la qual cosa inclou portar els colors que identifiquen el col·lectiu^{vi}.

Aquestes paraules se sumen a les emeses recentment per l'ambaixador del Mundial de Qatar Khalid Salman qui, en entrevista amb la cadena alemanya ZDF, no sols va rebutjar l'homosexualitat, també es va referir a aquesta com un "mal mental" ^{vii}. Addicionalment, el portal Cultura Col·lectiva esmenta que, encara que les persones LGBTQ+ són en principi "benvingudes" amb la condició que no expressin la seva identitat en públic, una recerca va revelar que diversos hotels de Qatar s'han negat a llogar habitacions a parelles del mateix sexe^{viii}.

Cal recordar que el 2016 la FIFA va adoptar els Principis Rectors de les Nacions Unides amb relació a les empreses i els drets humans, aquests compromisos estableixen clarament que les empreses han d'abstenir-se d'infringir els drets humans de tercers i fer front a les conseqüències negatives sobre els drets humans. Alhora, els mateixos estatuts de la FIFA (vigents en l'elecció de Qatar com a seu) prohibeixen la discriminació d'éssers humans per qualsevol causa.

Human Rights Watch expressa que aquest mundial no sols contradia els principis del dret internacional dels drets humans, sinó que també va en contra dels principis interns de la FIFA^{ix}, de tal manera que no hi ha una resposta que justifiqui l'elecció de Qatar com a seu mundial si es tenen en compte aquests factors. Enfront d'aquesta cadena de successos, el silenci indestructible i còmplice de la FIFA és tan eixordador com les mateixes violacions de drets humans que s'han produït arran d'aquesta copa mundial.

#ApararQatar és la consigna que circula amb força en les xarxes socials, en resposta al joc brut que es realitzarà en els pròxims vint dies. En aquest sentit, celebrem la decisió de ciutats com Barcelona, París, Marsella, Bordeaux, Estrasburg, Lilla i Rodez de no transmetre els partits en places públiques, i també la promesa de les seleccions de Països Baixos, Bèlgica, Dinamarca, el Regne Unit, França, Alemanya, Suècia, Noruega i Suïssa de portar braçalets d'arcs de Sant Martí o altres insígnies en els seus uniformes com a forma de protesta.

Inevitablement, el mundial ja ha començat i probablement la FIFA continuarà amb la seva postura silenciosa, sense assumir públicament la seva responsabilitat. El que tradicionalment ha estat un esdeveniment que ha unit a totes les nacions sota un mateix sentiment d'unió i uns valors de solidaritat, companyonia i respecte, avui Qatar

2022 és el reflex de la decadència de la societat i la prioritat que hi ha pels diners, fins i tot per sobre dels drets, les llibertats humanes i del benestar mateix del nostre ecosistema.

Justícia i Pau recorda que el principi d'igualtat entre éssers humans comprèn tant el respecte de les diferències com la no discriminació en funció de quines siguin les seves idees morals o religioses. Així mateix, concebem que qualsevol dels actes que desconeuguin el valor de la vida humana, siguin nacionals o estrangers, d'homes o dones, contraria qualsevol idea de pau internacional i d'un món just.

Equip d'Incidència
Justícia i Pau Barcelona
31 d'Octubre de 2022

ⁱ Amnistía Internacional. (2021, 16 novembre). Qatar, la copa mundial de la vergüenza. <https://www.amnesty.org/es/latest/campaigns/2016/03/qatar-world-cup-of-shame/>, <https://www.youtube.com/embed/BCzEJvH0p5I>

ⁱⁱ Pattison, P. & McIntyre, N. (2022, 19 octubre). Revealed: 6,500 migrant workers have died in Qatar since World Cup awarded. the Guardian. <https://www.theguardian.com/global-development/2021/feb/23/revealed-migrant-worker-deaths-qatar-fifa-world-cup-2022>

ⁱⁱⁱ Disponible en Twitter, usuario: @FutboliPolitica, <https://twitter.com/FutboliPolitica/status/1589039247826518016>

^{iv} BBC News Mundo. (2010, 2 diciembre). La FIFA elige la novedad: Rusia y Qatar, sedes mundialistas. https://www.bbc.com/mundo/noticias/2010/12/101202_rusia_qatar_mundial_2018_2022_sede_pl

^v Carbon Market Watch (2022, 31 mayo). "FIFA World Cup in Qatar scores own goal with misleading carbon neutrality claim, new report" <https://carbonmarketwatch.org/2022/05/31/fifa-world-cup-in-qatar-scores-own-goal-with-misleading-carbon-neutrality-claim-new-report/>

^{vi} Loaiza, M. V. (2022, 24 octubre). Human Rights Watch denuncia que Qatar arrestó y maltrató a personas LGBTQ antes de la Copa Mundial de la FIFA. CNN. <https://cnnespanol.cnn.com/2022/10/24/human-rights-watch-denuncia-personas-lgbtq-qatar-arrestadas-maltratadas-copa-mundial-fifa-trax/>

^{vii} BBC News. (2022b, noviembre 8). New Qatar World Cup controversy over homosexuality comments - BBC News [Vídeo]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=Uhn7L_hGoQg

^{viii} Fernández, M. (2022, 20 mayo). 'Todos son bienvenidos': Qatar sobre la comunidad LGBT en el Mundial. Cultura Colectiva news. <https://news.culturacolectiva.com/mundo/mundial-qatar-comunidad-lgbt-todos-son-bienvenidos/>

^{ix} Younes, R. (2022, 27 octubre). El Mundial de la vergüenza: La FIFA fracasa en el examen de los derechos LGBT en Qatar. Human Rights Watch. <https://www.hrw.org/es/news/2022/10/26/el-mundial-de-la-vergüenza-la-fifa-fracasa-en-el-examen-de-los-derechos-lgbt-en>